

Từ tuần 5 đến tuần 8

Tiết: 5,6,7,8

CHỦ ĐỀ 3: TẠO HÌNH CON RỐI VÀ SÂN KHẤU BIỂU DIỄN RỐI

Môn học/Hoạt động giáo dục: Mĩ Thuật; lớp: 9

Thời gian thực hiện: (4 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Tạo hình được con rối có đặc điểm và tính cách riêng.
- Thiết kế và tạo dựng được sân khấu phù hợp với tiểu phẩm.
- Trưng bày và thể hiện được tiểu phẩm rối.

2. Năng lực

Năng lực chung:

HS có năng lực tự học, tự giải quyết vấn đề và sáng tạo, năng lực tự quản lý, hợp tác nhóm, năng lực quan sát, khám phá, năng lực biểu đạt, năng lực thực hành,

Năng lực chuyên biệt

- Nhận biết được yếu tố thẩm mĩ trong đời sống.
- Nhận biết được yếu tố, nguyên lí tạo hình ở đối tượng thẩm mĩ.
- Cảm nhận được vẻ đẹp của đối tượng thẩm mĩ.
- Nhận biết được ý tưởng thẩm mĩ của sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.
- Nhận biết được giá trị của sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật trong đời sống.
- Nêu được ý tưởng thể hiện đối tượng thẩm mĩ.
- Lựa chọn được hình thức thực hành, sáng tạo thể hiện ý tưởng thẩm mĩ.
- Vận dụng được một số yếu tố, nguyên lí tạo hình trong thực hành sáng tạo.
- Biết cách trưng bày, giới thiệu sản phẩm mĩ thuật của cá nhân và nhóm học tập.
- Vận dụng được sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật phục vụ cho học tập và đời sống.

3. Phẩm chất

- **Yêu nước:** Yêu quý các di sản văn hóa, tự hào và bảo vệ những điều thiêng liêng đó.
- **Nhân ái:** yêu cái đẹp, yêu cái thiện; tôn trọng sự khác biệt; cảm thông, độ lượng và sẵn lòng giúp đỡ bạn bè.
- **Chăm chỉ:** chăm học, chăm làm, hăng say học hỏi và nhiệt tình tham gia công việc chung của nhóm
- **Trung thực:** học sinh cần được rèn luyện tính thật thà, ngay thẳng trong học tập và hoạt động.

- **Trách nhiệm:** có trách nhiệm bảo vệ và giữ gìn với những sản phẩm cá nhân và nhóm hoạt động.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. GV chuẩn bị:

- Hình ảnh phù hợp với chủ đề:
- + Tranh, ảnh về một số côn rôi.
- + Các vật liệu để làm rôi: vỏ hộp giấy, nhựa, dây...

2. HS chuẩn bị:

- Sách học mỹ thuật 9 theo định hướng phát triển năng lực học sinh.
- Các vật liệu để làm rôi: vỏ hộp giấy, nhựa, dây...
- Giấy vẽ, bút chì, màu vẽ, kéo, hồ dán...

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

a, Mục tiêu: Tạo hứng thú tò mò cho HS vào tiết học

b, Nội dung: Hoạt động cá nhân/nhóm trả lời câu hỏi

c, Sản phẩm: Trình bày miệng

d, Tổ chức thực hiện:

- GV tổ chức cho HS giới thiệu về những kiến thức đã tìm hiểu về tạo hình con rôi và sân khấu biểu diễn rôi

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Hoạt động 1: (Tiết 1) *Tạo hình rôi dây*

a. Mục tiêu:

- Nhận biết được đặc điểm của rôi dây, biết lựa chọn chất liệu phù hợp để tạo được con rôi.
- Tạo được con rôi từ những ý tưởng của mình. Tạo được tính cách cho nhân vật.
- Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp của nghệ thuật dân gian.

b. Nội dung:

- Tìm hiểu một số vật liệu để nhận biết hình thức làm con rôi dây.
- Thực hành tạo hình rôi

c. Sản phẩm:

- Tạo được con rôi từ những ý tưởng của mình. Tạo được tính cách cho nhân vật. Mô tả được đặc điểm, tính cách nhân vật.
- Có ý thức học tập, giữ gìn và phát triển những giá trị nghệ thuật cha ông để lại.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

1.1. Tìm hiểu

- GV yêu cầu HS quan sát một số vật liệu để nhận biết hình thức làm con rối dây.

- GV hướng dẫn HS có thể tạo mới hoặc sử dụng các vật liệu có sẵn có dạng khối hộp, khối cầu,... các vật dạng hình ống trụ để tạo các bộ phận của con rối, sau đó liên kết chúng lại bằng cách luồn dây để tạo hình con rối.

- GV giới thiệu cho HS một số hình thức con rối khác.

Sản phẩm dự kiến

1. Tạo hình rối dây

1.1. Tìm hiểu

- Tìm hiểu một số vật liệu làm rối dây

- Một số hình thức con rối khác

Rối que

Rối ngón tay

Rối tay

1.2. Thực hành

- GV hướng dẫn HS tạo hình rối theo các bước

- Yêu cầu HS tạo hình rối

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Quan sát một số vật liệu.

- Tạo hình rối theo hướng dẫn của GV

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- HS trưng bày sản phẩm

1.2. Thực hành

- Các bước thực hiện:

* Tạo các bộ phận của con rối.

+ Sử dụng khối hộp, khối trụ làm thân rối.

+ Sử dụng khối cầu, khối lục lăng làm đầu rối.

+ Sử dụng ống trúc, vỏ bút hay cuộn giấy thành ống làm cánh tay, ống chân rối.

+ Tạo ngón tay rối bằng dây nhỏ.

+ Tìm vật liệu hình chữ nhật/ bầu dục hay hình tương tự làm chân con rối.

* Liên kết các bộ phận thành con rối.

+ Dùng dây mềm đính vào thân rối ở các vị trí cổ, tay, chân của rối.

+ Luồn dây qua ống vật liệu làm cổ, tay, chân rối tạo liên kết các bộ phận cho rối.

- Chia sẻ kinh nghiệm, nhận xét sản phẩm của nhóm mình và nhóm bạn theo hướng dẫn của GV

Bước 4: Kết luận nhận định

Giáo viên nhận xét, bổ xung, đánh giá về ý thức và cách thực hiện của từng nhóm.

+ Đính vật liệu làm đầu, bàn tay, chân rối vào đầu dây ở cổ, tay, cổ chân rối.

- GV nhắc HS khi luồn dây không nên để dây quá ngắn hoặc quá dài sẽ làm ảnh hưởng đến hoạt động của rối. Tùy điều kiện có thể làm các hình thức rối khác nhau.

Hoạt động 2: (Tiết 2) Tạo đặc điểm và thiết kế trang phục rối

a. Mục tiêu:

- Nhận biết được đặc điểm của rối dây.
- Tạo được con rối từ những ý tưởng của mình. Thiết kế được trang phục cho rối phù hợp với cốt truyện. Tạo được tính cách cho nhân vật.
- Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp của nghệ thuật dân gian.

b. Nội dung:

- Xây dựng câu chuyện và đặc điểm nhân vật
- Thực hành tạo đặc điểm và thiết kế trang phục rối

c. Sản phẩm:

- Biết tìm hiểu, chọn lọc các chất liệu phù hợp để tạo trang phục cho rối
- Tạo được con rối từ những ý tưởng của mình. Thiết kế được trang phục cho rối phù hợp với cốt truyện. Tạo được tính cách cho nhân vật.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>2.1. Xây dựng câu chuyện và đặc điểm nhân vật</p> <p>- Yêu cầu HS thảo luận nhóm để xây dựng tiểu phẩm cho những con rối theo một trong các cách sau:</p> <p>+ Dựa vào hình dạng các con rối của nhóm để tưởng tượng câu chuyện cho tiểu phẩm.</p> <p>+ Khai thác nội dung từ truyện cổ tích hay truyện trong sách giáo khoa để tạo thành tiểu phẩm.</p>	<p>2. Tạo đặc điểm và thiết kế trang phục rối</p> <p>2.1. Xây dựng câu chuyện và đặc điểm nhân vật</p> <p>- Các bước thiết kế trang phục rối:</p> <p>+ Vẽ khuôn mặt: mắt, mũi, miệng, kiểu tóc... cho nhân vật rối.</p> <p>+ Lựa chọn chất liệu để thiết kế trang phục rối: vải, giấy, bìa</p>

+ Dựa vào những hoạt động thực tế của trường, địa phương để xây dựng nội dung cho tiểu phẩm.

- Thảo luận nhóm để thống nhất xây dựng đặc điểm nhân vật theo nội dung tiểu phẩm:

+ Thời gian, địa điểm xảy ra câu chuyện

+ Đặc điểm hình dáng, tính cách của mỗi nhân vật.

+ Tuổi, giới tính của các nhân vật.

+ Trang phục của các nhân vật.

- GV hướng dẫn HS cách thiết kế trang phục rối theo các bước

2.2. Thực hành

- GV hướng dẫn HS cách tạo biểu cảm khuôn mặt.

- Vẽ mắt, mũi, miệng, kiểu tóc cho nhân vật. Sử dụng vật liệu vải, giấy, bìa cứng để thiết kế trang

phục phù hợp với đặc điểm của từng nhân vật rối trong tiểu phẩm.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Thảo luận nhóm theo hướng dẫn của GV.

- Thảo luận nhóm, phân công nhiệm vụ cho các thành viên, tạo đặc điểm, tính cách cho từng nhân vật rối trong tiểu phẩm

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- Các nhóm trình bày về tác phẩm của nhóm mình

- Nhận xét, góp ý cho tác phẩm của nhóm bạn.

cứng... phù hợp từng nhân vật rối.

2.2. Thực hành

- **GV gợi ý:** Nên có sự thống nhất về vật liệu khi thể hiện trang phục cho con rối trong tiểu phẩm. Có thể kết hợp các vật liệu để tạo ấn tượng về tính cách, đặc điểm nhân vật rối

Bước 4: Kết luận nhận định

- Giáo viên hướng dẫn học sinh chỉnh sửa, hoàn thiện bài.
- Hoàn thiện sản phẩm

Hoạt động 3: (Tiết 3) Tạo dây điều khiển rối và mô hình sân khấu biểu diễn rối.**a. Mục tiêu:**

- Nhận biết được đặc điểm của rối dây.
- Biết tìm hiểu, chọn lọc các chất liệu phù hợp để hoàn thiện con rối và tạo mô hình biểu diễn rối.
- Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp của nghệ thuật dân gian.

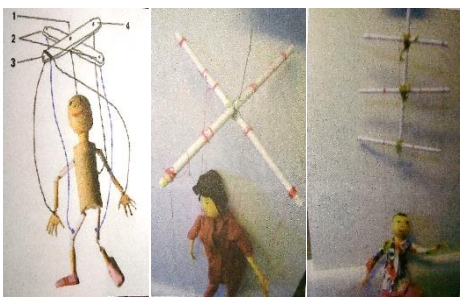
b. Nội dung:

- Tạo dây điều khiển rối
- Tạo mô hình sân khấu biểu diễn rối.

c. Sản phẩm:

- Tạo được con rối từ những ý tưởng của mình. Thiết kế được trang phục cho rối phù hợp với cốt truyện. Tạo được tính cách cho nhân vật, thiết kế được sân khấu phù hợp với câu chuyện.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>3.1. Tạo dây điều khiển rối</p> <p>- GV hướng dẫn HS cách tạo dây điều khiển rối.</p> <p>+ Gắn hai thanh gỗ với nhau thành hình chữ thập để tạo thanh điều khiển rối.</p> <p>+ Nói đầu rối với vị trí giao nhau của thanh điều khiển.(1)</p>	<p>3. Tạo dây điều khiển rối và mô hình sân khấu biểu diễn rối</p> <p>3.1. Tạo dây điều khiển rối</p> <p>Dây điều khiển rối cần được nối đúng vị trí như hướng dẫn và có độ dài thích hợp để không ảnh hưởng đến hoạt động của rối.</p>

+ Nói hai chân rối (khoảng trên đầu gối) với thanh điều khiển.(2)

+ Nói hai cổ tay rối với đầu phía trước của thanh điều khiển (3)

+ Nói lưng rối với đầu phía sau của thanh điều khiển (4).

- Thử điều khiển rối để điều chỉnh độ dài của dây điều khiển tới đầu, tay, chân và lưng rối cho phù hợp.

3.2. Tạo mô hình sân khấu biểu diễn rối.

- GV yêu cầu HS quan sát tranh và thảo luận về hình thức và chất liệu thể hiện sân khấu biểu diễn tiểu phẩm rối.

3.2. Tạo mô hình sân khấu biểu diễn rối.

- Các bước thực hiện:

+ Xác định kích thước sân khấu biểu diễn phù hợp với tỉ lệ con rối.

+ Xác định bối cảnh đặc trưng phù hợp với câu chuyện của tiểu phẩm rối.

+ Vẽ trang trí phong sân khấu.

+ Tạo các đồ vật liên quan đến nội dung tiểu phẩm.

+ Sắp xếp các đồ vật tạo bối cảnh câu chuyện trong tiểu phẩm.

GV lưu ý: Có thể sử dụng vỏ hộp hay thùng các tông lớn làm khung sân khấu cho tiểu phẩm. Khi vẽ trang trí phong và tạo các đồ vật, chi tiết thể hiện bối cảnh, cần chọn hình ảnh đặc trưng thể hiện được nội dung chính của tiểu phẩm. Tùy điều kiện thực tế có thể tạo bối cảnh sân khấu đơn giản.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Thảo luận nhóm phân công nhiệm vụ tạo dây điều khiển cho rối.
- Thảo luận nhóm, phân công nhiệm vụ, tạo mô hình sân khấu biểu diễn cho các con rối theo các bước:

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- Trưng bày, giới thiệu sản phẩm của nhóm
- Quan sát, nhận xét, góp ý cho sản phẩm mỹ thuật của bạn.

Bước 4: Kết luận nhận định

- Giáo viên nhận xét, động viên, khuyến khích để học sinh có nhiều ý tưởng sáng tạo hơn nữa.

Hoạt động 4: (Tiết 4) Trình diễn tiểu phẩm rối

a. Mục tiêu:

- Thảo luận và xây dựng được nội dung của buổi diễn.
- Tự làm và hỗ trợ các thành viên trong nhóm giúp cho buổi biểu diễn dễ hiểu và rõ nét.
- Tự tin biểu diễn trước đám đông. Thêm yêu thích quy trình học tập theo nhóm.

b. Nội dung:

- Trình diễn tiểu phẩm

c. Sản phẩm:

- Thảo luận và xây dựng được nội dung của buổi diễn.
- Mạnh dạn trình diễn trước đám đông.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>4.1. Chuẩn bị</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS thảo luận nhóm chuẩn bị. + Phân công vai diễn và điều khiển nhân vật, học lời thoại và dẫn chuyện,... + Luyện tập biểu diễn tiểu phẩm để rút kinh nghiệm cho buổi biểu diễn <p>4.2. Trình diễn tiểu phẩm</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu các nhóm lên trình diễn tiểu phẩm rồi. <p>Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Thảo luận và lên kế hoạch diễn tiểu phẩm rồi. <p>Bước 3: Báo cáo thảo luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hỗ trợ, hợp tác và giúp đỡ nhau trình diễn tiểu phẩm. + Lắng nghe khi nhóm bạn trình diễn tiểu phẩm và cổ vũ động viên các nhóm biểu diễn. <p>Bước 4: Kết luận nhận định</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giáo viên nhận xét, động viên, khuyến khích để học sinh có nhiều ý tưởng sáng tạo hơn nữa. 	<p>4. Trình diễn tiểu phẩm rồi</p> <p>4.1. Chuẩn bị</p> <ul style="list-style-type: none"> + Phân công vai diễn và điều khiển nhân vật, học lời thoại và dẫn chuyện,... + Luyện tập biểu diễn tiểu phẩm để rút kinh nghiệm cho buổi biểu diễn <p>4.2. Trình diễn tiểu phẩm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hỗ trợ, hợp tác và giúp đỡ nhau trình diễn tiểu phẩm.

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP**a. Mục tiêu:**

- Giúp HS củng cố lại kiến thức để hoàn thành BT

b. Nội dung:

- Tập biểu diễn về tiểu phẩm rối trên sân khấu

c. Sản phẩm: Bài biểu diễn của HS

d. Cách thực hiện

- GV nêu nhiệm vụ:

+ Tập biểu diễn về tiểu phẩm rối trên sân khấu

- HS tiếp nhận thực hiện nhiệm vụ

- GV nhận xét

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu

– Biết cách vận dụng các kiến thức đã học và thực tiễn

b. Nội dung:

- Đọc thêm một số hình thức nghệ thuật rối cạn - sách học mỹ thuật 9 Trang 28, 29, 30.

- Nghệ thuật múa rối nước

c. Sản phẩm

- Kết quả bài thực hành của HS

d. Cách thực hiện

- GV yêu cầu HS:

- Đọc thêm một số hình thức nghệ thuật rối cạn - sách học mỹ thuật 9 Trang 28,29,30.

GIÁO VIÊN

Họ và tên : **Lê Thị Sim**
Chức vụ: Giáo viên tổ Sử - Địa

**DUYỆT
TỔ CHUYÊN MÔN**

Họ và tên: **Nguyễn Thị Chiến**
Chức vụ: Tổ phó
Đơn vị: THCS Ngô Mây
Thời gian ký: 03/11/2022

